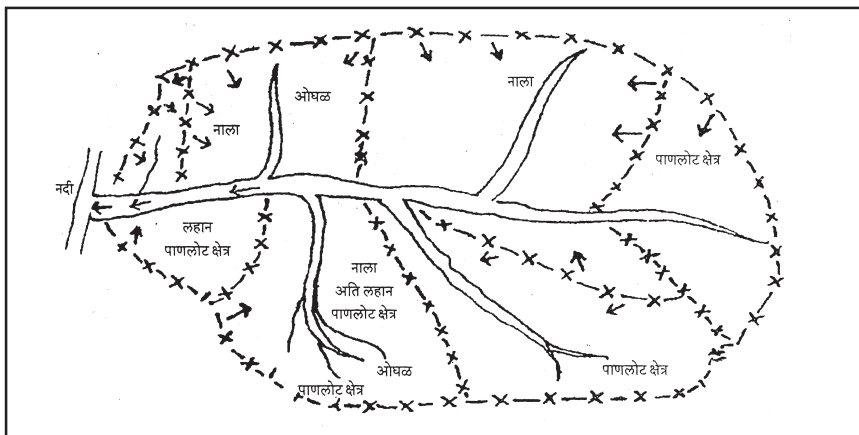

नमूना जल निकास

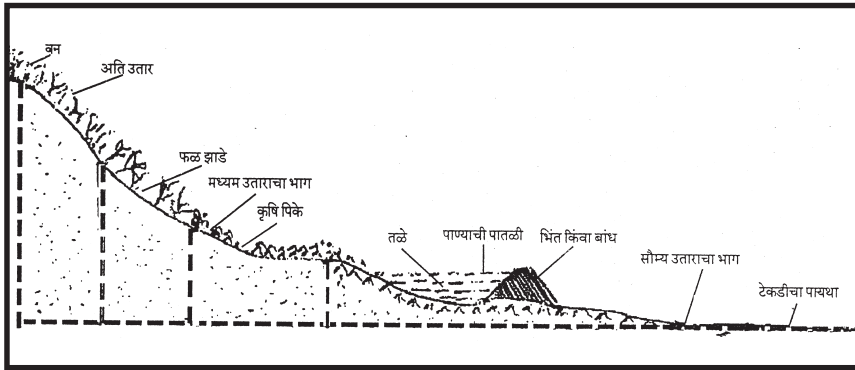
हरियाणा के ओडि - ओडि 88 0.3 Va {dX^mPb 92 0.3 O_rZ CEnnKZngnRः
 नमूना म नमि नदा Adbः-7 Anho {dX^mPb ^Ssam {Oehm d Ji Vm hoà _nU 85 0.3
 नमूना Oniv Anho {dX^mPb H\$hr ^mJN 20-25 0.3 Va BVa ^mJN 50 0.3 O_rZ
 CWi d Yn Pnbobr Anho नमूना Moà _nU 750 Vo 1250 {_.r. Agz Vno OZ Vo
 AnSOraA`m Xaa`mZ nSYno नमूना Moà _nU -hYm Oib; d AnDi>_ {hY` nV Oniv Agz
 `m_U`o A {Zpi MVVm Anho नमूना m _mZnZo ~nPin^dZ Oniv Agè`m_wi odfnOZ
 EHSM nrH\$ KVm `Wod Vbr HSYr-HSYr Mngubo`W Znhr. H\$U -aMXm 15 Vo 20
 {XdgnMr CKnS> AgVo Va H\$hr dè m A[VdVः hWod È`m_wi onrH\$ CEnnKZnda A {Zi>
 n[aUm hWno darbo gd^n[apri WVRm {dMna Hè`ng `m ^mJN नमूना nदा AnYnJaV
 इ नमूना H\$Uo AE`Y AnDi H\$ Anho ग नमूना ^mV ग्र nद`nMo Pnbo Va C MdOःnZo
 _`nV Hè`m d {d(ei> Om dÈS नमूना dnhZ OnUnè`m j dng "नमूना` àHUVm
 `B). (AnH\$Vr H\$.1)

(AnH\$Vr H\$.1 ... नमूना {dH\$ng, _nU d dma Anam S)

AnOVmJm V {dX^mP 9,04,671 h\$Qa j d mVrb नमूना Mr H\$m_o AnyJ
 AdriWV Aniv. È`mVrb H\$_r नमूना m àXenV 44,311 Sः.nr.E.nr. _Yrb नमूना
 3,30,054 h\$Qa, AnXdmgR j d mVrb 3,09,534 h\$Qa VgM BVa j d mVrb
 2,20,772 h\$Qa j d mclarb H\$m AnyJ^nWVRV Aniv. O {ZrMr Yn H\$_r H\$aÈ`ngnRः
 d OnivV Oniv à_nUnV नमूना Mo नमूना _nV _{dÈ`ngnRः d नमूना CEnnKZ
 dntःgnRः àW_V... नमूना m नमि नमूना OnivV Oniv _bnWnZr ASelUH\$ d {OadUH\$ _wi o

^y^np nne` nA` m nVi rMr dnt>d XnH\$ri OY` n[apnWVrV nne` nMm dnna H\$Vm` B.
 `m g\$^np CnbāY V\$ knZnMo nUbrnV _nVm Vo nmi Wm`m VEdncla i` nH\$ à_nUnV
 Adb\$-Z hnUo JaOMo Anho
 (AnH\$Vr H\$.2)

(AnH\$Vr H\$.2 ... nUbrnV nMm _nVm Vo nmi Wm {dH\$ng AnamI S})

nUbrnV i` dnWmZ :

nUbrnV {dH\$ng d i` dnWmZ } V: O{ ZrVm àH\$na d nndgnMo à_nU bj nV
 KDSZ H\$e`ng {ZpIMVM \ \$n Xera anho O{ ZrMr I nrb d nmi `ndaM O{ ZrMr
 ObYmaUme`\$ Adb\$-Z AgVo nnd\$g H\$gm nS Vno d Vno O{ ZrV H\$gm d {H\$Vr _nVno
 `nda VVrb {nH\$Mo ^{dVi` Adb\$-Z AgVo E`m_i onndgnMm nS Uram àE` b\$ Wf- Z
 Wf- O{ ZrV _{dUo AE` \$ Andr` H\$ Anho VgM O{ Zrdē\$Z dnHUnē`m nne` m-ano-a
 _nVrMo gmrH\$ H\$U dnH`Z OnD\$ Z XUo gOM Andr` H\$ Anho Aem O{ Zrda _bnWmZr
 (OmJMo Omr) * d Ob g\$YmaUngR\$ i` dnWmZ H\$Uo Andr` H\$ Anho

A) _bnWmZr * d Ob g\$YmaU ({nH\$nl mbrb O{ ZrgnR\$) :

1) AnYanrH\$ nUXVr ...-

gnnO>dH\$dmA{Ve` H\$_r CVma Agbē`m O{ Zr_U` oAnYanrH\$ nUXVrMm Adb\$-
 H\$e` nZo I nrb \$n Xo hnVnV.

1) AnYnd An(U O{ ZrMr Yn ...-

{Zidi gnōm-rZ An(U {Zidi H\$ngnMr bmdS> I nrb _emV
 H\$eZ H\$e` nZo AZH\$ _o 11.50 Q; An(U 7.79 Q; CWi _emVrnj m
 OnnV AnYnd H\$_r hnVno hr Xnhr {nH\$ AnYanrH\$ nUXVrV I nrb _emV H\$eZ
 bndē`ng 12.74 Q; CWi _emVrnj m OnnV AnYnd H\$_r hnVno VgM

O{ZrMr Yn {Zidi gnò m-rZ An{U H\$mer_Ü`o 17.56 Q_& An{U 12.54 Q_& H\$_r hnb/vo An\$anrH\$ nÜXVr_Ü`o 17.76 Q_& Yn H\$_r hnb/vo (1995-2006 H\$bnclYrVrb g\$enVZ {ZiH\$frZigra)

2) CÈnnKH\$Vm...-

{Zidi gnò m-rZ An{U H\$ngnlMo CÈnnKZ I nbo _emJV Hèè`nZo AZH\$ _o 20.79 Q_& An{U 7.27 Q_& CWi _emVrnj m OnnV hnb/vo hr {nHè An\$anrH\$ nÜXVr_Ü`o bnclè`nZo gnò m-rZ An{U H\$ngnlMo CÈnnKZ AZH\$ _o 38.95 Q_& An{U 38.95 Q_& CWi _emVrnj m OnnV hnb/vo

2. CVnantom AnSèlr naUr ...

EH\$V\\$_CVna Agbè`m eWnV CVnantom AnSèlr naUr Hèè`ng I nrb \\$_n Xo hnb/nV.

1) H\$ng ...

H\$merMr CVnantom AnSèlr naUr Hèè`nZo 26.85 Q_& AnYnd H\$_r hnb/vo VgM O{ZrMr Yn 51.58 Q_& H\$_r hnb/vo CÈnnKZnV 18.38 Q_& clT>hnb/vo VgM APĐi`nMo hnbJrao ZH\$gnZ H\$_r hnb/vo (ZÌ - 31.42 Q_& \$, ñ\àX - 26.85 Q_& \$, An{U nrbne - 37.17 Q_& \$)

2) Ádmr ...

ÁdmrMr CVnantom AnSèlr naUr Hèè`nZo 28.49 Q_& AnYnd H\$_r hnb/vo VgM O{ZrMr Yn 65.79 Q_& H\$_r hnb/vo CÈnnKZnV 7.42 Q_& clT>hnb/vo VgM APĐi`nMo hnbJrao ZH\$gnZ H\$_r hnb/vo (ZÌ - 36.27 Q_& \$, ñ\àX - 24.84 Q_& \$, An{U nrbne - 37.21 Q_& \$)

3. H\$nu`m nVrgnr\$ nUr g\$YZ d gnRdUyH\$ Ma ...

H\$nu`m nVrV eWVü`ngm \\$_na _`nRm Anè`m AnhV. {defV... I nannUnOèçm Yrb H\$nu`m O{ZrV ~ny~(XñVr (Txi rA`m g_Vb), eWVi o{OHSV Znhr. `m H\$naUnZo `m ^m nV ì`nnH\$ à_nUnV ~ny~\$XñVrMr H\$nohnd\$ eH\$or Znhr. È`m_üi o`mg_ñ`m nRçm à_nUnV ^SçndV AnhV. È`nbn n`nPr àhUy`m ManMo{def`_hEd Anho

0.6 Vo 0.9 _rOa I nrb, 4.58 Vo 6.11 _rOa déZ éX An{U 60 g\$ _r. I nrbZ éX An{U eVrÀ`m bn\$-rZigra ManMr bn\$-r Agndr. ho Ma CVnantom AnSèlo 50 Vo 100 _rOa A\$anda daMr ~nOy gnnd> Va I nbMr ~nOy OnnV CVnanMr Agndr. `m_üi o nndgnlMo AnYndMo nUr nYU@Uo O{ZrV _wbo OndSZ

O{ZrMr Yn H\$_r hnbVoAn(U nUr O{ZrV _wVod A{V Vrd«nD\$g nSbmVarhr VQ>h> hne`nMr ^rVr anhV Znhr.

MammgyZ 100 _r0a A\$Yam`VA`m Aem ManA`m Adb\$-ZnZo grVnk\$si nA`m PrS\$A`m dnt`da Mn\$bm n[aUm_ {XgyZ Antbom Anho E`nMa_nUogrVnk\$si nVrb {Vi nA`m AnVa{nH\$nda guXm Mn\$bm n[aUm_ {XgyZ Antbom Anho

4. O{dH\$ g_Vb ~nYntom g_nVa naUr d _emJV (H\$Qa nUXV) ...

nUrUbn>j d nVrb aE`bH\$ eVnV ~nY~XrVr H\$aVnZm ~e`nM ASMUr CX^dVnV. `ngnr> AE`Y Cn`nUr, gnmr d H\$_r I M^Umar {O{H\$D\$ Aer H\$Qa nUXV Adb\$-dUo Ancl`H\$ Anho CVhncu`nV eVnVnM CVna nnhZ EH\$ qH\$dm XnZ H\$Qa (g_Vb aF) da Zn\$JanZo CWi Ma H\$nt`ndV. `m aFm OnnV dnH\$S\$em {VH\$S\$em Rdy Z`o g_Vb aFm O{Zrda nVn`r H\$aE`ngnr> I g (dmi n) JdVnM ~nY` \n Xera Ant`i Z` Antbom Anho nndgmi m gE\$ Priè`nda Oloj_ {hY`nA`m n{hè`m AnRdS\$emV amndn{O{H\$ I gMr amO> H\$nt`Z 15-20 gl_r. bn\$ I nS>d 5 gl_r. _ir oanhVrb Aem nUXVrZoH\$nyZ `m H\$Qa ManV 10 gl_r. A\$yanda 1-2 amO> Ani rV bndndrV. Antoga _nVr Mn\$br Xm-ndr. bmdS>eS`Vn nndgnA`m PS\$V H\$aUoMn\$bo na\$VwbmdS>Priè`nda nnd\$g Zgè`ng bJM nUr {Xè`ng amO OJVnV.

H\$Qa nUXVrMm Adb\$-eVnVr _emJV H\$aVnZm ahUOoZn\$aUr, dI aUr, naUr d AnVa_emVrgnr> Cn`w\$ Ant`i Z` Antbom Anho `m nUXVrZonndgnMnUr gd^eW^a gna>> m a_nUnV _wVod dnhyZ OnUmar nUr gd^eWnVZ _wV _wV ~nha nS\$Vo E`m _ir o H\$_r nUr qH\$dm OnnV nne`m _ir o {nH\$Mo ZH\$gnZ hnb Znhr. nrH\$ gd^eWnV gnaI o dnt`Vod CÈnnKZnVhr dnt`hnbVo

XW\$fr@d Wn\$at\$na OnnV CVna Agbè`m eVnV O{dH\$ g_Vb ~nYntom g_nVa naUr d _emJV Hè`ng _jbnWnZr nndgnA`m nne`nMod _nVrMog\$naU hnbVo hbS`m Vo _U`_ O{ZrV I g JdVnA`m g_Vb ~nYntom g_nVa H\$merMr bmdS>Hè`ng CÈnnKZnV 18 Vo34 Q\$S`mn`V dnt`hnd\$ eH\$Vo VgM ^pè`ndéZ dnhyZ OnUnè`m nne`m _U`o54 Vo57 Q\$S`mn`V An(U O{ZrA`m Yno_U`o72 Vo78 Q\$S`mn`V KQ>hnd\$ eH\$Vo VgM _loDì`n{ohnbUraoZH\$gnZ H\$_r hnbVo ZÌnV 57 Vo65 Q>KQ> n{aXnV 58 Vo61 Q>KQ>d nntbme _U`o58 Vo65 Q>KQ>{XgyZ Antor.

hbS`m Vo _U`_ O{ZrV I g JdVnA`m g_Vb ~nYntom AdmarMr bmdS> Hè`ng CÈnnKZnV 26 Vo34 Q\$S`mn`V dnt`hnd\$ eH\$Vo VgM ^pè`ndéZ dnhyZ OnUnè`m nne`m _U`o36 Vo56 Q\$S`mn`V An(U O{ZrA`m Yno_U`o60 Vo67

QŠŠ`m`nV KQ>hnd\$ eH\$Vo VgM _hoĐi`nMoZH\$gnZ H\$_r hnbVo ZĪnV - 59Vo67 Q>Š KQ> n\jaXnV - 54 Vo64 Q>Š KQ> d nmbone_Ū`o63 Vo65 Q>Š KQ>{XgZ Anbr. nntUbnQ>j d nA`m gd^mJnV {MañWm`r CĒnnKH\$ nUXVrA`m d gVn[aV n`nĒaUnA`m {dH\$ngm_Ū`o{ZpřMVVm dnt`dVm`Wo

~) gbJ H\$Qa Ma (Prššal nrbO O{ZrgnRš) :

nntUbnQaV daA`m ~nOpm hbH\$ d CVmanMr O_rZ AgVo `m O{ZrV h\$jm_r {nHĚ KĪJo nadSv Zgē`m_Ū`o`m O{Zr \šĪ Prššal nrb AnUUo \šĪ ŪnMo RaVo Aem O{Zr_Ū`o nmaš[aH\$ nUXVrZo bndbbr Pršš~ana dnt`v ZnrV. āhUjZ `m O{Zr_Ū`o gbJ H\$Qa Ma (grgrOš) KQŠZ Ē`m_Ū`o PrššabndZ `X d ObgšYnaU H\$Vm`Wo `m nUXVr_Ū`o gdšW_ EH\$ qH\$dm XnZ g_nmVi rXePš afm (H\$Qa) Ššr bāhb qH\$dm H\$Qa _nH\$A`m ghne`nZo H\$nt`adr. {ZdSbē`m \šĪ PrššA`m XnZ AnĪ rVrb AšYanda (5V6_r0a) g_nmVi rXePš afbm g_nVa afm nĪU`eVm_Ū`o H\$nt`n`nV. hogbJ Ma EH\$~nOzo`w` Znrbg Onšado āhUOnnd\$g OnĪV Prē`ng OnĪVrMo nntUr `w` ZnrĪXnao ~nha {ZKĒ`ng _XV hnbĚ. Ma I nkVnZm darb 8 Vo10 gĪ_r. gmrH\$ _nVr ManA`m daA`m ~nOg O_m H\$andr d I nrb 20 gĪ_r. _e\$ I nkZ ManA`m I nbA`m ~nOg OaH\$Z bhñZ ~nV Krbndm XnZ PrššVrb AšYa RadZ 4-6_r0a da O_m HĚbē`m gmrH\$ _nVrA`m ghne`nZo Mam_Ū`o TšJ V`na H\$šZ `m {Tšm_Ū`o \šĪ PrššMr bmdS> H\$andr. `m nUXVr_Ū`o PrššMr dnt`Mnšbr hnbVo VgM \šĪ PrššMr nĪU`dnt`hnb` V XnZ Manš Yrb OmV h\$jm_r {nHĚ gĪXm KĪm`WnV.

Hš) dZHĚU {dH\$ng :

A{V CWi d CVmanA`m O{Zr_Ū`o nrH\$ KĪJo AnVpšVĪOšm nadSv Znr. VgM ~ē`nM {RššUr Mnē`nMr OšĪnb`AgVo āhUjZ Aem O{Zr_Ū`o OZndanĚ`m Mnē`nH\$Vm Mnē`nMr Prššad JdVnMr bmdS>H\$Uo \šĪ ŪnMo RaVo CXm AQZ hoMnē`nMo Pršš>Anho d nOš bnp {gaOš hr ~hĪfu` Mnē`nMr {nHĚ AgZ Vr hbŠ`m d _n_rS>O{Zrda Mnšē`m āH\$mo`WnV. AQZnMr Pršš5_r0a AšYanda gbJ H\$Qa Mam_Ū`o bndndrV d XnZ Pršš Yrb OmV JdVnMr bmdS>H\$andr.

hbŠ`m O{ZrV am_H\$Rš + AQZJdV + I dUJdV hr dZHĚU nUXV {dH\$gV H\$andr. _Ū`_ O{ZrV {gVnšĪ + AQZJdV + I dUJdV hr dZHĚU nUXV {dH\$gV H\$andr. `m nUXVr ~hĪOer` dZñnVrgnRš Ī`dgm rH\$VĪOšm`nĚ {XgZ Anē`nV.

gbJ g_Vb Manca H\$šD, [aRš {~hnšm OnšmĪ , H\$dr>AnU {egy PrššMr bmdS>HĚ`ng PrššMr CšR 106 Q>Š AnU ~Ī`nMm Ka 125 Q>Š OnĪV dnt`vno

VgM g_Vb gar_iri oPrsMr CMr 56 Q_ d ~M nMm Ka 140 Q_ OniV dntVno
dZHUm_iri o nSfH\$ O{ZrVrb H\$-mU`o 0.06 Q_ Cnbay ZIm_U`o 4 Q_,
n\Xm_U`o 2 Q_ AnU nbnem_U`o 12.8 Q_ nZr dnt>Pne`nMo(Xgyz Anbo E`ngnr`
nSfH\$ O{Zr gVraE`ngnr` dZHUm {dH\$gV H\$UoJaOMo Anho
S) bhmZ ZntbrgnR` I gMoanVH\$ (BcqJJ) :

eVnV OniV PribonnUr ~nha H\$T`E`ngnr` Ognvrbm~(hixnR RalUoAndi`H\$
Anho E`nMa_nUo honnUr Znè`m`V nbnm{dE`ngnr` eVnA`m H\$Rabom bmlZ bhmZ
Zntbr RalUo{VHM_hEdnMo Anho `m Znè`m nE`nA`m dolm_iri o_nRcm d I nbo hnd\$
Z`o ahUz nrafnA\$ nUXVr_U`o`m Znè`m nZm daldoli oTxi XE`nMr nUXV Anho OniV
CVnraA`m {RHSUr {g_d>{dOaMo~nVH\$m H\$eSZ Sfn nOSMa V`na H\$andobmVnV. nU
`nH\$aVm A{^`nT H\$MoknZ AgUoAndi`H\$ Agè`m_iri oelVH\$ar ndV: Aer Cnm`nOZm
H\$e\$eH\$V Zntbr. Sfn nOm-and Xee_iti H\$F {dUmnrRvrb nUbnj d nV AemZnè`nU`o
I gMoanVH\$ (BbJ) V`na H\$boAnho XnZ BbJ_Yrb A\$va 30-40_rOa Ralndod dH\$
afV gnyraUV: H\$Qada I gMr bmlDS>H\$andr.

B) eVVi o

darb nUXVr_U`o eS`Vnda nndgnMonnUr O{ZrV_m{dE`ngnr` à`EZ H\$obom
Anho nU A`ndó g OniV nnd\$g hnbv Vohm darb nUXVr_Yz AnYnd (aZAnK\$)
hne`nMr eS`Vm AgVo `m AnYndog dō rM Ani mZ KnVè`ng hr AnYnd I nba`m
^mJnVrb O{ZrMr Yn H\$E`ng nraer RaVo ahUz darb àE`t\$ nUXVrVrb OniVrMo
nUr AS{dE`ngnr` eVVi oV`na H\$Uo Andi`H\$ Anho eVVi o bKmlUbnraA`m
I nba`m OaH\$ng V`na H\$eSZ Vù`ml nrbj j d gnyraUV: 2.0 Q_ Ralndog ahUoOniV
PribonnUr `m Vù`m_U`o ASz H\$T`_ nuz^aU hnbv

\\$) nm S`b nfnUraogru_Virna qgMZ :

nm S`b nfn H\$H\$E`nhr BYZ d {dUW adnhr{edn H\$gn nVdV H\$aVm`Vo AnU
E`nUraogru_Virna {gMZ eS` hnbv eVnVrb I nboJQ>^mJnV gmlbbonndgnMonnUr,
Vbnd, Zxr AnU AnE`nMonnUr nm S`b nfnUrao I nbyz C\$M {RHSUr ZVm`D\$ eH\$Vo
nm S`b nfnA`nUrao 16 gnu_ qgMZ \sclnaH\$H\$M gA`nA`m gmænzO 4000 dJ^Q>
O{ZrMo EH\$m dō r AnbrV H\$aVm`Vo {Xdg^e`nV qgMZ g\$MnMr 5-6 dō m OmJm
~Xb{dè`ng AYmEH\$a AnbrV ghO hnd\$ eH\$Vo

^) _mbè`m nE`nMm dma :

darb nUXVr_U`o _mbè`m nE`nMm {Z`\$}V XanzO Cn`nol H\$è`ng O{ZrVrb
gnR`~aM {Xdg nE`eH\$Vno `m H\$aVm Sfn nOm-and Xee_iti H\$F {dUmnrRvrb{dH\$gV

Höbë`m {R>H\$ qgMZ gM/nMm Cn`nol H\$andm `m nUXVr_Ü`o Vü`nÄ`m I nBÄ`m ^m/nV
100 Vo 120 \Q> I nlo ~nAadbo j`ndr. `m ~nAadbo_Yrb nmlUr CngE`ngnR\$
EH\$ Aíde°\$Ä`m {dÜV `nBarda MnbUnam n\$ ~gdndm \Si PnSad qH\$ Vr {nH\$gnR\$
bnlUnam`në {R>H\$ qgMZ gM ~gdndm nñE`nMm Cngm H\$Volo r EH\$ H\$ri Or KWo
AÉ`Y Andí`H\$ Anho Vr ahUOnndgnü`nV OodTannUr _w{dBoE`nÄ`m \°\$ 3/4 M
nmlUr CngUo `m nUXVr_ü`o 4 h\$Qa j d ncla nmlUr _w{dë`ng EH\$ h\$Qa j d ~na_nhr
\Si ~mJd nbor AnUVm`Wo

nZ`^Umlr d emí dV qgMZnMr gH\$enZm: nrH\$íhr_n\$bo

^m/nVrb 143 X.bj h\$Qa O{ZmH\$ 73 Q_& AnU_hmami`Vrb 20.1 X.
bj h\$Qa O{ZmH\$ 66 Q_& O_rZ hr nrH\$ CEnnXZngnR\$ nndgnMo nñE`nda Adb\$Z
Anho {dX`nF hoà_nU Odi Odi 92 Q_& Anho {dX`nFb H\$íhr ^m/nV 20-30 Q_&
Va H\$íhr ^m/nV 50-60 Q_& O_rZ CWi d Yn Pnbob Anho Xadfu hoà_nU dnt`VM
Anho `ngnR\$ nmlUbnBada AnVnJaV nndgnMo d O{ZrMo`i`dnWmZ H\$Uo H\$ri nMr JaO
Anho

gnB`m ^m/nV gn\$mi Mo Va C\$Mdo`nzo`nFV Höbë`m d {d{ei>OmléZ nmlUr
dnhZ OntUe`m j d nrbm nmlUbnB`ahUVm`B. ~am dá m Agm àíZ nS`no H\$,
i`dnWmZngnR\$ nmlUbnB`M H\$? `nMo H\$naU AgoH\$ nmlUr ho OrdZ Anho nmlUbnB`
j d, ObMH\$ AnU E`nMm {d{dY KQ\$ndarb narUm_nni`nUoXe`dVo nmlUbnB`Mo
bhnZ d bKwnmlUbnB`V {d`nOZ H\$Vm`Wo ahUy {d{dY gnVZnMo`i`dnWmZÄ`m
N[i`ZonnmlUbnB`j d _hEdnMoRaVo`m g\$`nF S\$í nOm-and Xee`it H\$F {dUmnR\$zo`\$na
AnYrM XI b KVbr AgZ AnO {Vrbm Odi nng 32 h\$Qa j d ncla AnXe`nmlUbnB`
{dH\$gV Höbo Anho `m nmlUbnB`V _bnWnZr Ob d _X g\$maU g\$Yr g\$enVZ H\$Z
E`ng\$Yr anE`j H\$ d aE`j nV emí dV {gMZnÄ`m gH\$enZMo Adb\$Z H\$Z H\$mselnhj
eW H\$e`n\$`m g\$`nF ndV..Mo eW ahUo EH\$ ndV\$ bKwnmlUbnB`d E`nVrb i`dnWmZ
hr gH\$enZm A{Ve`bm`Xm`r Agè`nMo {XgZ Anbo Anho

^nB`ndarb d ^y`nFrb nñE`nMmgnR\$ObX JVrZodnt`dE`ngnR\$ àE`H\$ eW H\$e`nzo
AnnboeW hM gy`nmlUbnB`j d g_OZ eW nVZ dnhZ OntUaonndgnMonmlUr _bnWnZr
ASelZ {Oa{dUoVgM eW nVrb I nBÄ`m ^m/nV_Ü`o`në AnH\$anMoebVi oI nkZ eW nVrb
OnnVrMo nmlUr gnR\$Z {Oa{dUo JaOMo Anho Aem àH\$mo {Oa{dBoo nmlUr ~nAa qH\$dm
{d{harVZ`nFV Cngm H\$Z {R>H\$ qgMZnMm dnna H\$andm gZ 1985 nngZ {dUmnR`
nmlUbnB`V`m g\$Yr gE`Agbë`m Aä`ngndéZ nmlUr i`dnWmZnMm AnXe`AnamI S\$í
V`na H\$E`nV Anbm`nrbm nr.H\$íhr_n\$bo Ago ahUVmV.

C0e ...

1 àW_V... eVHšë` nžr Annë`m eVnVrb nUr _bnWnZr {Oadmì Mq ASèlmi Mo d ZYa È`m nE`nMm ñdHšë`nUngnRš Cn`m HšëZ {Oa{dbë`m nE`nMšs {Hš_rZ 25 Qš nUr ^y^`nš {e„ Hš Rømdo d I nbnV Mnbë`m nE`nM`m nVi rg and bndndm

2. EH\$ hšOa eVnV nDšg_nZnè_nJo 60 Vo 75 bml {bOa nUr {Oa{dUo eŠ` hnVo {Oadbë`m nE`nMšs VrZ ^m ñdV..À`m eVnVrb qgMZnHš{aVm dmannd d CdšV EH\$ ^m nUr {nE`nHš{aVm CÚmngnRš, OZndao d BVa JaOngrš {e„ Hš Rømdo hr bnHšm`m nR gššënZm Anho gššënZm gma {OVŠ`m j ðnda ho Vš Adbš-è`m OnBÈ È`nM`m 25 Vo 30 Qš j ðnda {R>Hš qgMZnMm dma HšëZ Hš_r nUr bnUñë`m \šì -mM Mšjè`m [aVrZo Cä`m hnd\$ eHšVnV. `m gššënZV I nrb -m-r Aš^` AnhV.

1 _bnWnZr _K d Ob gšmaUnMoCnm` ...
O{ZrMonnV {deFV... CVma AnU eVnVrb AnKi r B. gd©-m-r {dMnV KĐŠZ eVHšë` nžr Hš_e... I nrb Cnì HšandV.

- A. AnVnHš nUXVr.
- ~. CVnbnm Anššr naUr d _emV.
- Hš. g_Vb ~nVnbnm g_nVa naUr d _emV
- S> Cä`m {nHšm_Ü`o edQÄ`m Hšm nUrÄ`m dš g Hšm B`nUmo CWi Ma HšmTšJo
- B. \šì Pnšš_Ü`o nndgnü`nnytu ZnšanzO Anššlo C^o Ma HšmTš MhššZr dmk\$ V`na Hšand
- \\$. eVnVrb AnKi rda JdVr, XJSš, _nVrMod È`nMà_nJo \ššker ~nš Krbž OmJÀ`m OmJr nUr ASšž _é Únd
- ^. OmñV CVma Agbë`m hbŠ`m O{ZrV gbJ HšOa Mandä Hšf \šì -mJ VgM dZHšU {dHšgV Hšand

2. eVVi o...
`mgššënZMo eVVi ohoEH\$ A{d^`nÁ` Aš Anho _bnWnZr Ob gšYš Pnè`nda OmñVrMonnUr eVVi`m_Ü`ognRššž {Oadnd EHšU j ð\šì nM`m 0.5 Vo 1 Qšm j ðnda `nš AnHšmMo eVVi o I nKnd eVVi o eŠ`Vnnda AprñVEdnV Agbë`m {d{harÄ`m Odi nng daÄ`m -nDy ž`ndo eV Vi`ngnRš Omñm{ZdšVnZm O{ZrMr nPa j _Vm Mšjbr AgUo Anđí`Hš Anho

3. ~mAadlb ...

eWVü`nÀ`m I nbÀ`m ~nDg OWo^ÐbnnVi r CWi Aglb VWo20 Vo30 _r0a
I nb AnU OWo^ÐbnnVi r I nb Aglb VWo60 _r0a I nbrMod 10 Vo15
gl_r. ì`ngnMo ~mAa ;`nclo

4. H\$_r Aíde°\$Mm nñ d {R>H\$ gM ...

~mAa VVm{d{harÀ`m I nbrZgma 1.00 Aíde°\$MmO0>VWm0.75 Aíde°\$A`m
nnU~\$çm nñnUmo {H\$_rZ 20 Vo50 {b0a à{V {Z0>nnE`nMm _`nXV Cngm
H\$Z qgMZnÀ`m_nU`_nVZ EHjU j d nÀ`m {H\$_rZ 25 Vo30 O> j d AnlbVml nbr
AnUnclo

5. {R>H\$ qgMZnMoAn{WFS {d íbfU ...

qR>H\$ qgMZnVZ { i Unè`m \ñi ÚnMm {dMma H\$Vm`nMm {Xdg{Xdg dnna dntV
Anho VgM h\$M_r d dntF\$ {nH\$gnR> {R>H\$ qgMZ \ñi ÚnMoRaV Agè`nZo
emók d eWH\$`nU`o {R>H\$ qgMZm_wi oZdrZ {Z_nE Pribor Anho H\$Sselnhj
eWH\$`nZm qgMZngnR> {dhra I nkUo I yn_hmJnMo VgM Onl_rModnV AgVo
EH\$ {dhra I nkH\$`ngnR> H\$_rV H\$_r 50,000 Vo60,000 é`no I M°bndVno
AenH\$mgm I M°H\$Z {dhra I nkUoAen^YnaH\$ eWH\$`nZm nadSUrmoZgVo
`ngnR>M nr.H\$`ìhr. _nSb _U`o ~mAaMm ì`ng H\$_rV H\$_r 10 gl_r. qH\$dm
15 gl_r. Ralm Mm Agz I nbr JaOo à_nJo 30 _r. Vo60 _r. n`V Rndr.
`ngnR> A&nOo 3500 Vo7000 é. I M°bndVno `m_wi o_nBçm {d{harMm Ynb\$
Qi Vno d nUr bndV ~mAaMr I nbr dnt\$z {ZpMV nUr nndRm CnbàY hnd\$
eH\$Vno 15 Vo20 {b0g`à{V {Zr0>BVH\$`n nUr nndRm eS` Pribm Var {R>H\$
qgMZnUmo Odi nng 1 h\$0a \si ~nJbm nUr nndRm H\$Uo eS` hndV (Aem
CWi {d{har I nkVm`WnV d È`nMo nZ^@U H\$Vm`Vod nnE`nMm nVi r ^y^nt
dntE`ng _XV hndV)

{ZiH\$F°...

nr.H\$`ìhr. _nSbMo Adb\$-Z H\$è`ng I nbrb \ñi Xo Anbj V AnhV.

1. gnn0>O{Zr_U`o { I nrH\$ nUXVr_wi onndgnÀ`m AnYndV 10 Vo17 O> K0>d
È`nM à_nJoO{ZrÀ`m YnV 22 Vo47 O> K0>hndV

2. O{dH\$ ~nYnbm (I g) g_nVa naUr d _emV H\$è`ng CVnntom Cà`m naUrÀ`m
VbZV AnYndV 50 O> d O{ZrÀ`m YnV 70 O> K0>hndV È`nMa_nJoO{ZrVrb
AbDì`nÀ`m ehngnV 65 O\$S` nZr K0>hndV n[aUm_r 20 Vo25 O\$S` nZr

- CĕnnkZnV dnt>hnbVo gangarnj m H\$_r nndgnA`m dfrnĀ CĕnnkZnVrb dnt>40 0>ġn`V
 A{YH\$ {Xgġ Anbr Anho
3. gbJ H\$Qa Manš ĩr onnUbrnA`m gd^mVnV gra>>`m à_nUnV 98 0>ġ ĵbnWnZr
 _X d Ob gšmaU hnbVo {nH\$ng {Xbbo I V dnhġ OnV Znhr. O{ZrVrb Anbrndm
 A{YH\$ H\$ni {O{H\$Z anhvno
 4. gbJ H\$Qa Mandā H\$ġf \šġ ~mVn Kwĕ`nZohšm_r {nH\$no25 0>ġ A{YH\$ CĕnnkZ
 {i Vo \šġ Pršm_r gd^mVnV graI r dnt>hndš \šġ nMo A{YH\$ CĕnnkZ hnbVo
 ^nġndēš dnhUnĕ`m nġĕ nMo d _nVrMo 95 Vo 98 0>ġ OmA`m Onvr gšmaU
 hnbVo
 5. A{V CWi O{Zrda gbJ H\$Qa Ma nUXVr_Ū`odZHġU {dH\$gV Hġĕ`nZol dUKng,
 anZ_yl VgM AĀZm gra>>`m ~hpfu` JdVnA`m {hai`m Mnĕ`nMohġQar 15 Vo20
 QZ A{YH\$ CĕnnkZ {i Vo O{ZrMo Ymngġ gaš U hnbVo AĀZ, qZ~, am_H\$Qa
 B. Pršmngġ ~na_nhr {hadm Mnram {i Vno
 6. eŪ`m _TġnMr {dH\$gV dZHġUnV ManB`Hġĕ`ng _Tġnš_Ū`o 30 Vo 44 Jġ
 à{V{XZ dOZnV dnt>Prĕ`nMo {Xgġ Anbo VgM AĀZ JdVm_ĩr oJnB`āherA`m
 XnVnMr àV gVnaVo
 7. CdġV nUbrnA`m daA`m ^mVnVġ dnhġ Anbobo nUr eV VŪ`m_Ū`o ASġ
 H\$ġġ_nġ^ġU hnbVo d Ē`m gno_VMr gmrH\$ _nVr eV VŪ`m nV ASġdĕ`m OnVo
 8. nSšH\$ qH\$dm O{H\$D\$ O{ZrV H\$msĕnhġ ~hġĀer` PršmMo CXm AĀZ, {arġ
 {haSġ H\$ġR> Onšġj , {edZ, gmġ BĒ`nKr nndgmŪ`nV bmdS>Hġĕ`ng ZŶa
 {H\$_nZ Xnġ dfrnĀ V AnRĕSĕnVġ \šġ EH\$ġo m5 {bQa nUr _nRnVġ {Xĕ`ng hr
 gd^PršA{Ve` H\$_r nġĕ nV Mnšĕ`m àH\$noC^r hnd\$ eH\$VnV.
 9. dnhVrgnR> A`nġ d hbš`m O{Zr Cn`nngnR> 6 Vo 10 _rQa Anšġ`m qH\$dm
 Cā`m 1 _rQa Ašanda 0.18 Mnġ _rQa n{aANXnMo _nVrMo g_Vb ~nġ O{H\$Z
 Ē`mda AĀZ JdVmMr bmdS>Hġĕ`nZ_o_X d Ob gšmaU hnbVo Pršm_r dnt>
 Mnšġbr hnbVo AĀZ JdVm_ĩr o~nġnMo gġj U hndš ~nġ {O{H\$Vnod AĀZ JdVmM
 {-OnġnKZnMm H\$ni Pġ_`ēndr hnbVo
 10. n{SġV O{ZrV H\$msĕnhġ ~hġĀer` Pršm_r CXm AĀZ, arRġ {haSġ H\$ġR>
 Onšġj , {edZ, gmġ nndgmŪ`nV bmdU Hġĕ`nZŶa {H\$_nZ Xnġ dfrnĀ V
 AnRĕSĕnVġ \šġ EH\$ġo m5 {bQa nUr Ūndlo VgM H\$msĕnhġ \šġ PršA CXm
 grVnšġ , H\$ġġ, Andġ m`nġm AnRĕSĕnVġ Xnġ dġ m _nRnVġ 5 {bQa nUr
 {Xĕ`ng gd^PršA{Ve` H\$_r nġĕ nV Mnšĕ`m àH\$noC^r anġġeH\$VnV.
 11. AĀZ JdVmMr H\$Qa Mam_Ū`o (0.60 x 0.30 _r.) bmdS>Hġĕ`nZohbš`m d

Ü O{ZrV (CVna 2 Q> ðnj m OniV) _X d ObgŸnaUmrg _XV hndod n` nPnzOAZ
JdVnA` m CEnnKZnV MnŸbr dnt> hndvo

12. È` nMa_nUo bhmZ eVHŸe` nŸr KanA` m AndmanV qHŸdm eVnV JieEdXm-nca M[bV
{R>HŸ qgMZnMm dlna HŸe` ng _` nŸXV j ð nV A{Ve` HŸ_r nŸe` nV ^nOrniè` ngna l o
{nHŸ KŸm` VnV.
13. hbŸ` m d nSŸV O{ZrA` m nŸZ~mV UgrnRŸ àhUOM A{YHŸ _pñimZr _X d Ob
gŸnaUmrgnRŸ gbJ HŸDja Ma l nŸZ naUr nÜXVrZo dZHŸaU {dHŸgV HŸaE` nMr
{e\Ÿng HŸaE` nV` V Antho
14. Cimi AnŸU _Ü_ hbŸ` m O{ZrV HŸmSælnjy ~hnd{f© AZ JdVnA` m A{YHŸ
CEnnKZngnRŸ g_Vb gar AnŸU daŸ-o bndS> nÜXVrZo {e\Ÿng HŸaE` nV` V
Antho

darb gd©_X d ObgŸnaUnA` m Cnmì` nDZnŸi oO_rZ d _nVr gmrHŸ ~ZÈ` nA` m
à{HŸ V JvR {_i VM, naŸwnnUbnD> j ð nA` m gd©` m nV {MañWm` r CEnnKHŸ nÜXVrA` m d
gVnŸaV n` nŸaE` nA` m {dHŸngm_Ü_ o{ZpimVvm` Vo nŸe` nMonŸ^ŸU Pnè` m_Ÿ obJVA` m
~nAa qHŸdm {d{harVZ nŸe` nMm {Z` ŸIV Cngm HŸeZ {R>HŸ qgMZnca AnbrV HŸeZ
\Ÿi ~mJm Cä` m hndŸ eHŸnV. hr gŸŸenZm bhmZ eVHŸe` nŸr ñdV..A` m JaOa_nUo
AŸbnV AnUbr Va {HŸ_nZ 25 Vo30 Q> ð j ð nca grVnŸŸi , ~na, HŸadŸ, And i m` m
gna>>` m HŸ_r nŸe` nA` m \Ÿi ~mJm qHŸdm nŸe` nMm onV ~è` nŸHŸ Agè` ng gŸm qb-y
né B. \Ÿi ~mJm bndZ nrHŸ nÜXVrV ~Xb HŸeZ 2.5 Vo 3 nQŸZo {_i HŸV dnt` dZ
AnŸWŸŸ nVa CŸmndE` ng _XV hndŸ eHŸVo` m` nDZm_Ü_ ogyèdnVrbmEHŸ dñ ñWnZnaE` do
50 Vo 75 hOranMr JŸdUŸHŸ HŸandr bndVo

AdbŸ-Z ...

A_andVr {OèønrVrb qnni Jnd ~hZnD©{diznm Onclm qZ^nm (bhd), Ym_nŸŸ,
dnt` æZm AnŸU BŸŸŸ-r Jndm_Ü_ o eVHŸe` nŸr gZ² 2005-06 _Ü_ o 2000 ho j ð nca
Ádnar, gnò m-rZ, Vq, HŸng BÈ` nŸr {nHŸMr g_Vb aŸda naUr HŸeZ 15 Vo 25 Q> ð
A{YHŸ CEnnKZ KŸbo Antho` ngrnRŸ È` nŸZm à{V hŸOa \ŸŸ 50 Vo 60 é n` o OnmVrMm
l M©Anbm BŸŸŸ-r Jndm_Ü_ o eVHŸe` nŸr 'AnE`_m, A_andVrA` m_nŸ` _nVZ _pñimZr
X d Ob gŸnaUnMr Cnmì` nDZm HŸeZ {d{hatMoHŸŸ} nŸ^ŸU HŸod gŸ` m gna>>` m
\Ÿi ~mJm {R>HŸ qgMZnMm dlna HŸeZ qgMrV HŸbo

AenŸaVrZo nrHŸi hr _nŸbMo AdbŸ-Z HŸe` ng AdfŸmda _nV HŸaE` ng _XV
hndvo